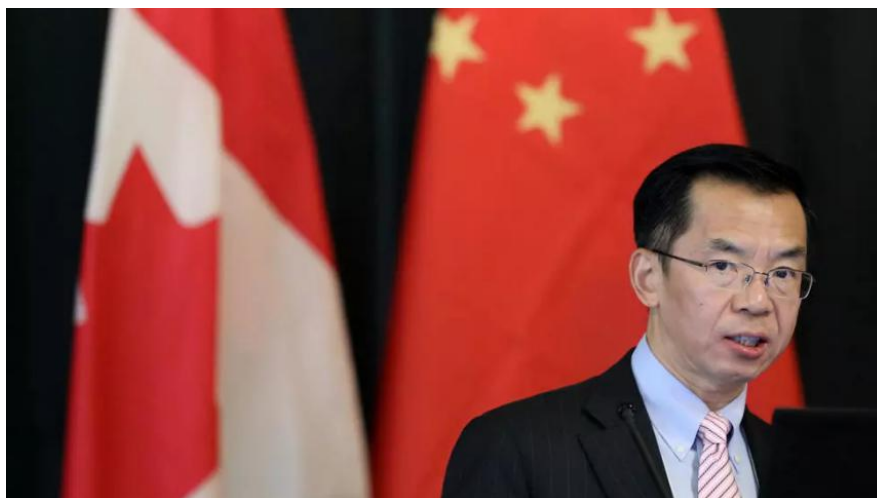

Ngoại giao Trung Quốc lãnh đòn đầu tiên của Pháp do tung tin vịt.

Thụy My

Ông Lô Sa Dã (Lu Shaye), đại sứ Trung Quốc tại Pháp. Ảnh chụp ngày 14/12/2018 khi ông còn là đại sứ Trung Quốc tại Canada. © REUTERS/Chris Wattie

Một sự kiện khá hiếm hoi vừa diễn ra : đại sứ Trung Quốc tại Paris được bộ Ngoại Giao Pháp triệu mời để phản đối về những tuyên bố vô căn cứ.

Thông cáo của bộ Ngoại Giao công bố vào tối thứ Ba 14/04/2020 chỉ tiết lộ thông tin chính ở những dòng cuối. Theo Le Monde, ông Lô Sa Dã (Lu Shaye), đại sứ Trung Quốc tại Pháp đã được triệu mời vào buổi sáng. Cụ thể là ông ta bị chánh văn phòng bộ Ngoại Giao, François Delattre chất vấn qua điện thoại, trong tình hình phong tỏa vì dịch bệnh.

Ngoại trưởng Pháp Jean-Yves Le Drian phản đối việc đăng tải một loạt những bài viết nặc danh mang tính xuyên tạc trên trang web của đại sứ quán Trung Quốc tại Paris. Thông cáo viết : « Một số quan điểm công khai mới đây của các đại diện Trung Quốc tại Pháp không phù hợp với tính chất mối quan hệ song phương giữa hai nước ». Một cách nói lịch sự để cho rằng đây là quan điểm cá nhân của một số đại diện Trung Quốc, nhằm không làm mất mặt Bắc Kinh.

Tin « vịt cổ » trên trang web ngoại giao

Trong bài viết mới nhất đề ngày 12/4, một nhà ngoại giao Trung Quốc không ký tên, dùng những từ ngữ thô bạo trả đũa người Mỹ và châu Âu, do phương Tây đã phê phán Trung Quốc về việc xử lý dịch bệnh. Người này viết : « Những người cao tuổi ở các viện dưỡng lão bị yêu cầu ký xác nhận 'không muốn chữa trị khẩn cấp', nhân viên EHPAD không thực hiện chức trách, đồng loạt bỏ vị trí, để mặc cho những người già chết vì đói và bệnh tật ».

Tuy không nói ở nước nào, nhưng « EHPAD » là từ viết tắt của « Établissement d'hébergement pour personnes âgées dépendantes » (Cơ sở lưu trú cho người cao tuổi không thể tự sinh hoạt độc lập), tức viện dưỡng lão ở Pháp. Le Monde sau khi kiểm tra cho biết nguồn tin được đại sứ quán Trung Quốc lấy từ một bài báo trên tờ Ouest-France nói về Tây Ban Nha.

Tác giả còn viết thêm : « OMS (Tổ chức Y tế Thế giới – WHO) bị các nước phương Tây hạch tội, một số còn tấn công trực diện vào tổng giám đốc Tedros Adhanom Ghebreyesus. Chính quyền Đài Loan với sự ủng hộ của 80 nghị sĩ Pháp đồng ký tên trong một tuyên bố, thậm chí còn dùng từ ‘nègre’ (tạm dịch : tên da đen) để chỉ ông.

Tôi không hiểu nổi những gì đã diễn ra trong đầu tất cả những đại biểu Pháp này ». Vấn đề là lời kêu gọi cho Đài Loan gia nhập Tổ chức Y tế Thế giới được L’Obs đăng tải ngày 31/3, không hề nhắc đến tổng giám đốc WHO. Người ta tìm đồ mắt chẳng thấy chữ « tên da đen » ở đâu !

« Quan sát của một nhà ngoại giao » điều hâu

Trước khi đến Pháp vào mùa hè 2019, Lô Sa Dã đã nổi tiếng là « điều hâu » khi từng sự tại Canada. Paris từng phàn nàn về một số tuyên bố sai lạc của ông ta liên quan đến Hoa Vi (Huawei). Từ đó đến nay, ông Lô Sa Dã thường xuyên đăng bài dưới tựa đề « Quan sát của một nhà ngoại giao Trung Quốc đương chức ở Paris ». Nhiều chuyên gia đã phấn nộ viết trên Twitter đòi hỏi Nhà nước Pháp phải có phản ứng chính thức.

Bộ Ngoại Giao Pháp đứng trước thế lưỡng nan. Nếu công khai phản đối, sẽ có nguy cơ làm ảnh hưởng đến việc mua hàng tỉ khẩu trang của Trung Quốc mà Pháp đang hết sức cần. Vai trò của Bắc Kinh cũng mang tính quyết định trong một vấn đề lớn khác đối với Paris, đó là xóa hoặc giảm một phần nợ cho các nước châu Phi. Vấn đề này được thảo luận nhiều lần trong các cuộc họp tại văn phòng ngoại trưởng Jean-Yves Le Drian.

Tuy nhiên không lẽ để yên cho đại sứ quán Trung Quốc tự tung tự tác ? Trang web của một cơ quan đại diện ngoại giao nhưng lại đây những bài viết hung hăng, độc hại, bất chấp sự thật nhằm trốn tránh trách nhiệm của Bắc Kinh để xảy ra đại dịch. Lô Sa Dã không phải là nhà ngoại giao duy nhất của Trung Quốc thích bóp méo sự kiện.

Thi nhau tấn công phương Tây để được thăng tiến

Trong bài « Trung Quốc muốn các nhà ngoại giao có tinh thần chiến đấu cao hơn », South China Morning Post ngày 12/04/2020 nhận xét, sự trỗi dậy của các « chiến binh sói » cho thấy đường lối ngày càng hung hăng để quảng bá chủ trương của đảng. Tờ báo cho rằng việc này có thể gây tổn hại cho hình ảnh Trung Quốc, tuy bản thân những « chiến binh » này được thăng tiến.

Một thời gian ngắn trước khi được thăng chức vụ trưởng vụ Thông Tin bộ Ngoại Giao vào năm ngoái, Hoa Xuân Oánh than phiền các nhà ngoại giao Trung Quốc « thiếu tinh thần chiến đấu » trong việc xúc tiến các luận điệu của Bắc Kinh.

Bà ta nhìn nhận rằng Trung Quốc vất vả khi phổ biến thông điệp của mình, trong lúc sự kình địch với Hoa Kỳ ngày càng sâu sắc hơn, và tham vọng toàn cầu của Trung Quốc đang bị giám sát. Nhưng đối với Hoa Xuân Oánh, người vừa hoàn tất một khóa huấn luyện về chính sách đối nội và đối ngoại của chủ tịch Tập Cận Bình tại Trường Đảng trung ương, lỗi một phần ở việc ngồi yên không hành động của các nhà ngoại giao.

Được đăng ngay trang đầu của Học Tập Thời Báo (Study Times), tờ báo của Trường Đảng vào tháng Bảy, những phê phán của bà phản ánh một thông điệp quan trọng, mà các nhà lãnh đạo vẫn lặp đi lặp lại từ đầu năm ngoái, rằng cán bộ đảng cộng sản phải chuẩn bị cho một cuộc đấu tranh lâu dài, vượt qua các khó khăn. Cuộc khủng hoảng virus corona đương nhiên là một trong thử thách.

Đồng nghiệp của Hoa Xuân Oánh là Triệu Lập Kiên (Zhao Lijian) tháng trước đã gây bão trong giới ngoại giao khi công khai nêu ra thuyết âm mưu, theo đó quân đội Mỹ đã làm lây lan con virus corona cho Vũ Hán.

Từ một năm qua, các nhà quan sát đã ghi nhận hiện tượng những nhà ngoại giao Trung Quốc trên toàn thế giới đổ xô vào các mạng xã hội như Twitter – vốn bị cấm đoán ở Hoa lục – để quảng bá các quan điểm của đảng Cộng Sản Trung Quốc. Và với đại dịch Covid-19, họ lại càng hung hăng hơn, để bác bỏ mọi chỉ trích về cung cách xử lý nạn dịch của Bắc Kinh.

Gây ông sẽ đập lưng ông

South China Morning Post nhắc lại, ngoại trưởng Vương Nghị (Wang Yi) và người tiền nhiệm Dương Khiết Trì (Yang Jiechi) luôn tỏ ra cứng rắn mỗi khi Bắc Kinh bị chỉ trích về vấn đề Biển Đông, Hoa Vi, Tân Cương và Hồng Kông.

Người ta không quên câu nói ngạo mạn của Dương Khiết Trì trong hội nghị ASEAN năm 2010 tại Hà Nội, để đáp trả phát biểu của bà Hillary Clinton về tự do hàng hải trên Biển Đông : « Trung Quốc là nước lớn còn các nước khác là nước nhỏ, đó là một thực tế ! ». Còn Hoa Xuân Oánh mới đây nói rằng « tuy tàu hải cảnh Trung Quốc đã cố tránh nhưng các tàu cá Việt Nam vẫn đâm vào » - một tuyên bố khá hài hước đối với các nhà quan sát.

Nhà nghiên cứu Tôn Vận (Yun Sun) của Stimson Center ở Washington nhận xét : « Rõ ràng là các tuyên bố đầy khiêu khích, kể cả việc nêu ra thuyết âm mưu - quy cho Mỹ phát tán virus ở Trung Quốc, đã được các nhà lãnh đạo Bắc Kinh bật đèn xanh ».

Giáo sư Triệu Thông (Zhao Tong), trung tâm Carnegie-Thanh Hoa cảnh báo, các nhà ngoại giao cấp cao « cần biết rằng họ sẽ phá hủy hình ảnh trên trường quốc tế của Trung Quốc, hơn bất kỳ người ngoại quốc nào ».

Các nhà phân tích cho rằng hiện tượng những « chiến binh sói » thượng đài đánh dấu một sự thay đổi trong quan hệ của Bắc Kinh với thế giới. Quyền lực tập trung trong tay Tập Cận Bình, những tiếng nói ôn hòa bị gạt ra ngoài, theo mô tả của giáo sư Triệu Thông là « một chu trình tự củng cố giữa một nhà lãnh đạo tự đắc và các cố vấn chính sách quyết đoán ».

Tương tự, chuyên gia Bàn Trung Anh (Pang Zhongying), Viện nghiên cứu Đông Nam Á ở Singapore nhấn mạnh, những « chiến binh sói » này đang đi ngược lại nguyên tắc ngoại giao, không có lợi cho Trung Quốc, không giúp Bắc Kinh có được bạn bè trên thế giới. Ông bày tỏ sự thất vọng khi các nhà ngoại giao này đặt sự nghiệp cá nhân lên trên, gây tổn hại nghiêm trọng cho hình ảnh Trung Quốc trên toàn cầu.

Hành động đáng xấu hổ

Chuyên gia Antoine Bondaz, Quỹ Nghiên cứu Chiến lược khi trả lời phỏng vấn trên trang Atlantico ngày 14/04/2020 nhận định, bài viết của đại sứ quán Trung Quốc ngày 12/4 là một việc « đáng xấu hổ ».

Ông kể ra : « Họ loan tin đồn, bóp méo thông tin, sỉ nhục tất cả từ nghị sĩ, nhà báo, cho đến nhà nghiên cứu. Đây không phải là lần đầu tiên. Cách đây vài tuần, tài khoản Twitter của đại sứ quán Trung Quốc còn 'like' một bài khẳng định 'đài BFM và truyền thông phát-xít tuyên truyền cho tính thượng đẳng da trắng'. Nhưng bài viết lần này đã vượt qua một cái ngưỡng đáng ngại ».

Từ những sự kiện tương tự ở viện dưỡng lão, những tuyên bố « virus chỉ tấn công người da vàng » được sáng tác và gán vào miệng các nhà lãnh đạo Âu-Mỹ, cho đến từ ngữ kỳ thị chủng tộc tự đặt ra...Nếu không phản ứng, coi như khuyến khích Trung Quốc tiếp tục chính sách bôi nhọ công khai.

Không thể dung túng cho thái độ ngang ngược của Bắc Kinh

Các phát biểu hung hăng, những lời vu khống từ nhiều năm qua vẫn được đảng Cộng Sản Trung Quốc tung ra nhưng nhiều người ở châu Âu không chú ý, vì chủ yếu nhắm vào các nước láng giềng châu Á. Tuy nhiên từ nhiều tuần qua, Bắc Kinh lao vào một chiến dịch bóp méo thông tin với quy mô chưa từng thấy, nhằm khóa lấp trách nhiệm trong đại dịch xuất phát từ Vũ Hán, khoa trương mô hình cai trị của Trung Quốc đồng thời hạ uy tín các chế độ dân chủ.

Theo ông Bondaz, sự im lặng của chính giới, đặc biệt là các dân biểu, nghị sĩ thuộc nhóm hữu nghị Pháp-Trung, rất đáng kinh ngạc.

Quốc Hội Mỹ năm 2000 đã thành lập một ủy ban phụ trách việc xem xét quan hệ kinh tế và an ninh với Trung Quốc, đây là sáng kiến mà Pháp cần theo chân. Các nhà báo và nhà nghiên cứu cũng cần đóng vai trò quan trọng - không phải do bị tấn công trực tiếp, mà phải giúp cho quần chúng ý thức rằng thái độ ngang ngược của Bắc Kinh là không thể chấp nhận được.

Nhà nghiên cứu Antoine Bondaz kết luận, hợp tác với Trung Quốc là cần thiết - nhưng qua việc bảo vệ các nguyên tắc của mình, tỏ rõ những bất đồng, tố cáo những tuyên bố quá khích - đặc biệt là từ miệng các nhà ngoại giao Trung Quốc trên đất Pháp.

Nguyên bản:

<http://www.rfi.fr/vi/ph%C3%A1p/20200415-ngo%E1%BA%A1i-giao-trung-qu%E1%BB%91c-l%C3%A3nh-%C4%91%C3%B2n-%C4%91%E1%BA%A7u-ti%C3%AAn-c%E1%BB%A7a-ph%C3%A1p-do-tung-tin-v%E1%BB%8Bt>